

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

*2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta‘minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

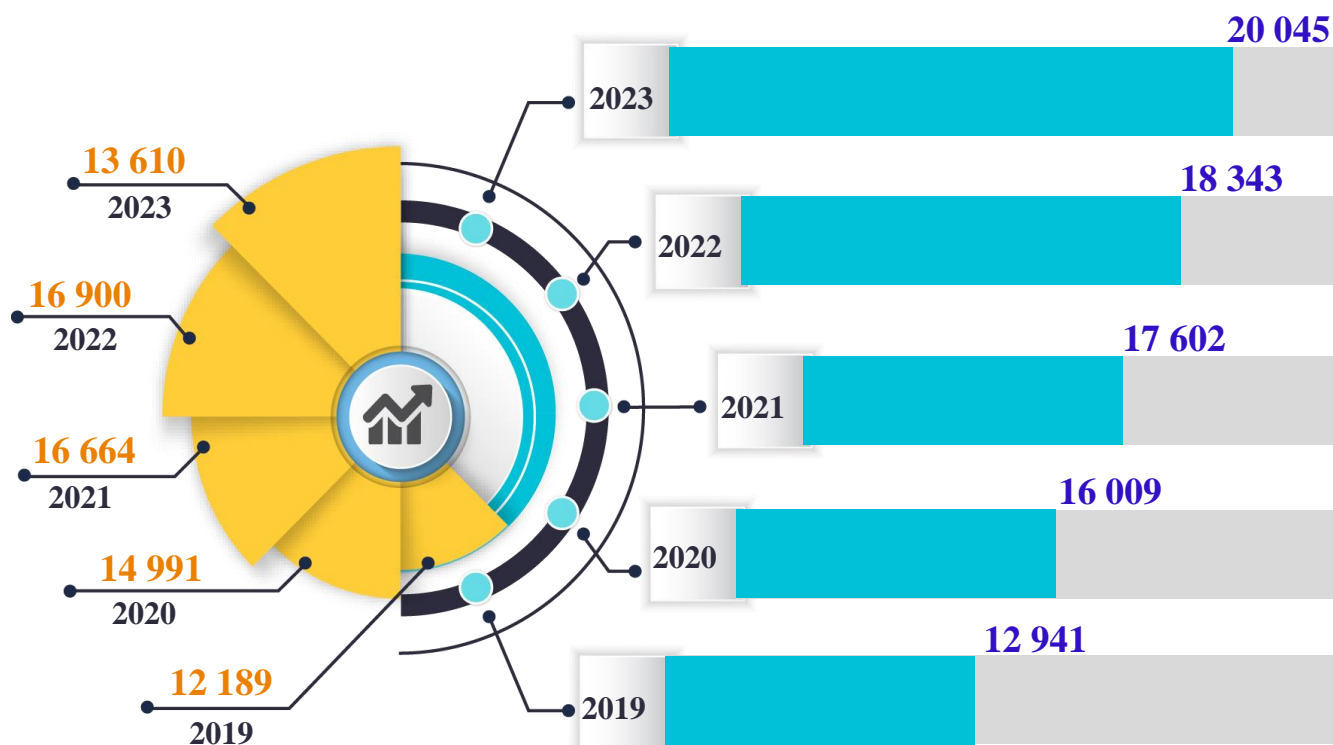
Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- oktabr holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 610 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar 11 406 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining o‘shish sur‘ati 111,7 foizni (jumladan, kichik korxonalar va mikrofirmalar 113,5 foiz) tashkil etdi.

Korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlar *fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda.*

Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

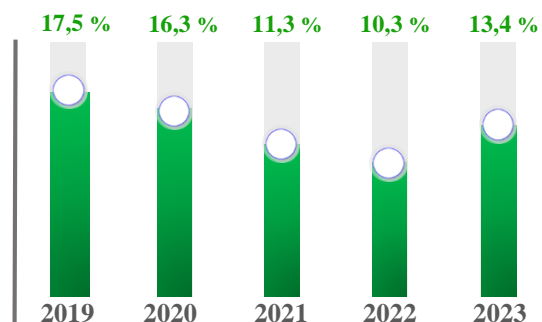
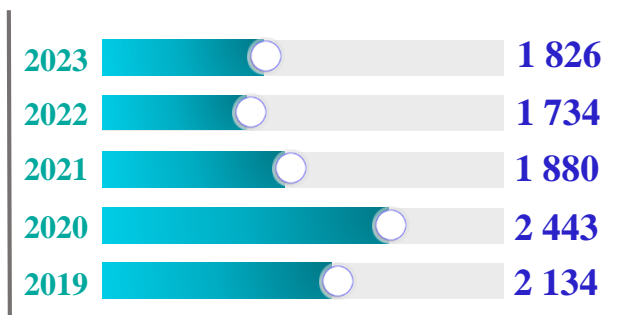

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

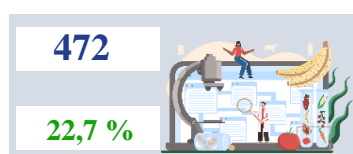
yanvar-sentabr oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

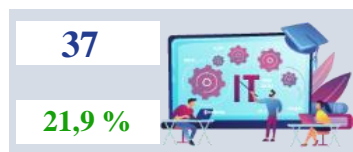
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

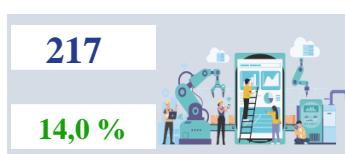
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

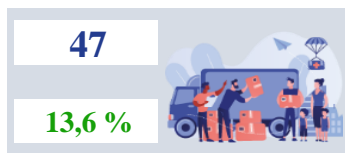
Savdo

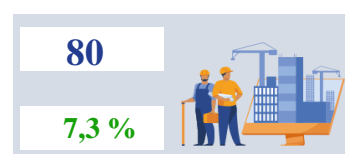
Axborot va aloqa

Sanoat

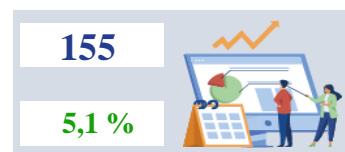
Tashish va saqlash

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni 1 826 tani tashkil etdi.

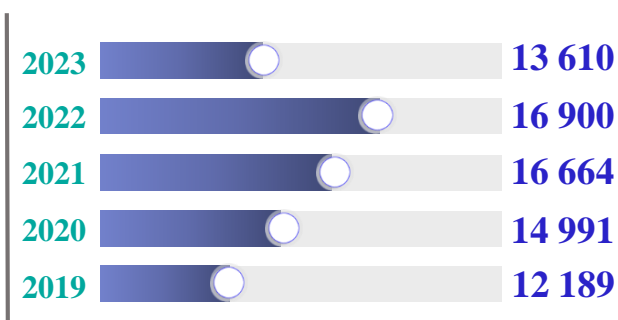
Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 25,8 foiz, savdo – 40,0 foiz, sanoat – 11,9 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 20,4 foiz, Sardoba – 13,0 foiz, Sirdaryo – 11,5 foiz va Oqoltin – 9,2 foiz tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida

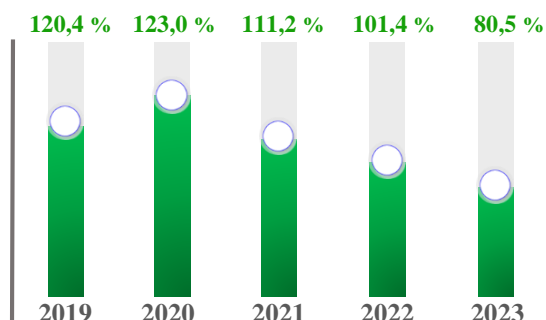
Guliston sh.	373	11,4 %	Guliston t.	143	13,3 %
Sardoba t.	237	22,9 %	Boyovut t.	133	10,7 %
Sirdaryo t.	210	12,7 %	Yangiyer sh.	126	13,3 %
Oqoltin t.	168	19,5 %	Xovos t.	108	12,8 %
Mirzaobod t.	150	12,2 %	Shirin sh.	33	9,0 %
Sayxunobod t.	145	13,4 %			

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2023- yil 1- oktabr holatiga 13 610 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 111,7 foizni tashkil etdi.

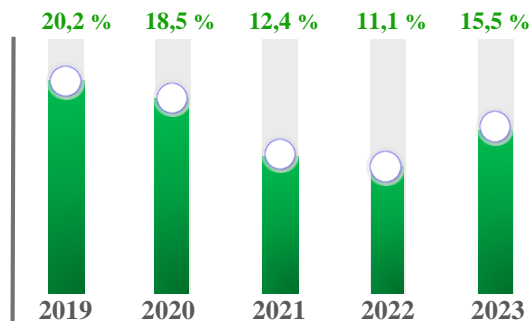
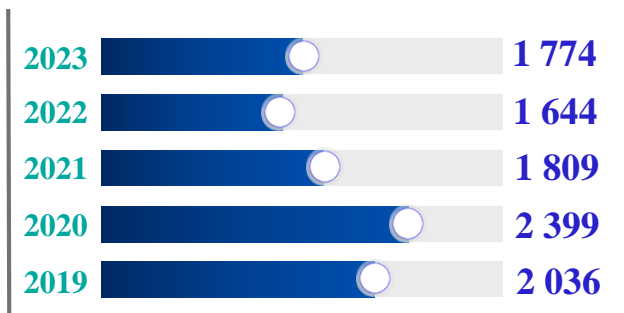
Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 32,5 foiz, qishloq o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 15,3 foiz, sanoat – 11,4 foiz, hududlar kesimida eng ko'p Guliston shahrida 24,0 foiz, Sirdaryo – 12,2 foiz, Boyovut – 9,1 foiz va Mirzaobod – 9,0 foiz tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida

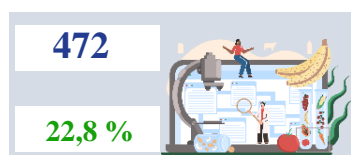
Guliston sh.	3 272	Sardoba t.	1 033
Sirdaryo t.	1 657	Yangiyer sh.	946
Boyovut t.	1 240	Oqoltin t.	860
Mirzaobod t.	1 228	Xovos t.	844
Sayxunobod t.	1 084	Shirin sh.	367
Guliston t.	1 079		

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

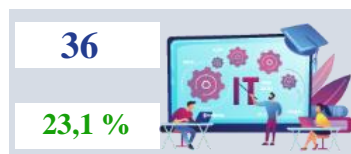
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

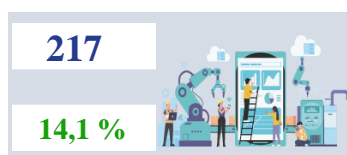
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

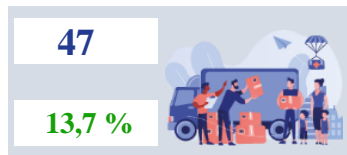
Savdo

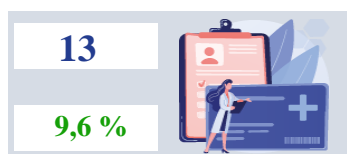
Axborot va aloqa

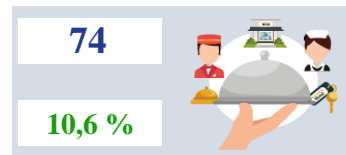
Sanoat

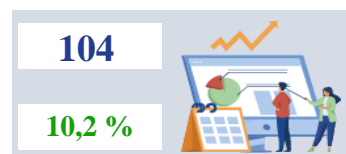
Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. 2023- yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1 774 tani tashkil etdi.

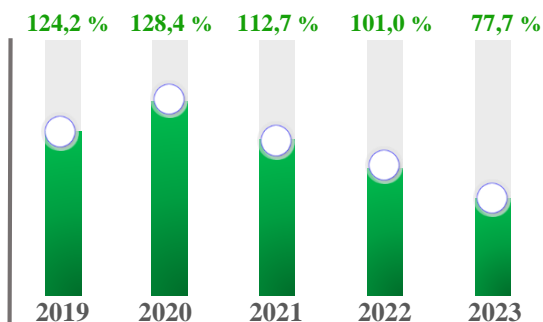
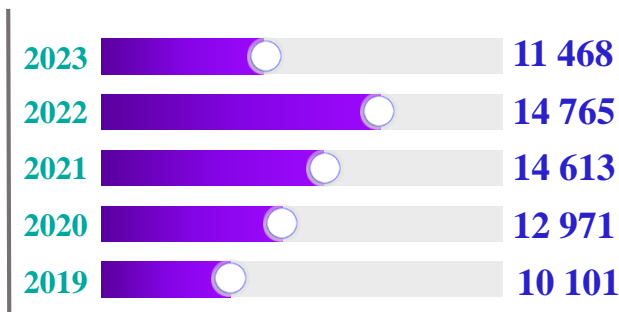
Hududlar kesimida

Guliston sh.	354	13,0 %	Guliston t.	139	15,1 %
Sardoba t.	235	26,1 %	Boyovut t.	129	12,8 %
Sirdaryo t.	206	14,7 %	Yangiyer sh.	121	14,5 %
Oqoltin t.	167	22,6 %	Xovos t.	103	15,5 %
Mirzaobod t.	145	13,6 %	Shirin sh.	31	10,4 %
Sayxunobod t.	144	15,7 %			

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- oktabr holatiga 11 468 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (1 367 ta) o'sish sur'ati 113,5 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 38,6 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 18,0 foiz, sanoat – 13,5 foiz, qurilish – 9,4 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,1 foiz, tashish va saqlash – 3,0 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,8 foiz.

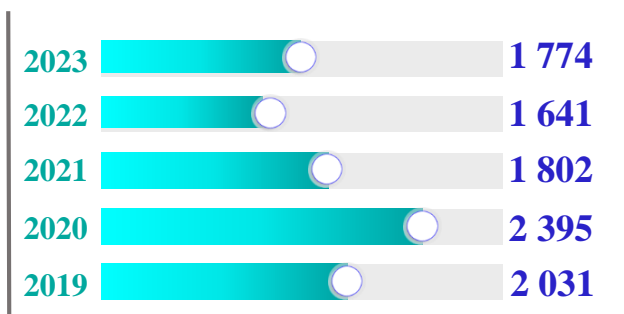
Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 718	Sardoba t.	901
Sirdaryo t.	1 402	Yangiyer sh.	834
Mirzaobod t.	1 068	Oqoltin t.	739
Boyovut t.	1 007	Xovos t.	664
Sayxunobod t.	919	Shirin sh.	298
Guliston t.	918		

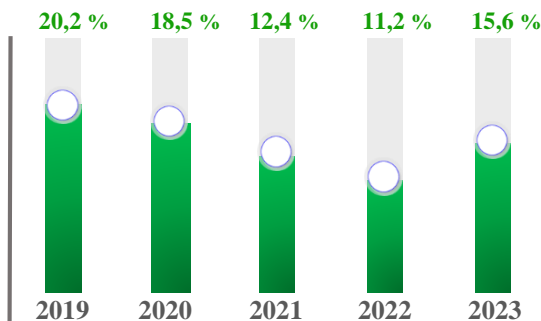

2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko'ra, birlikda

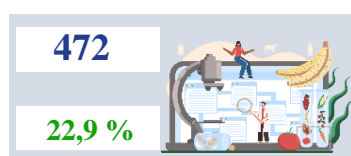
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

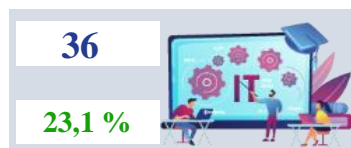
Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

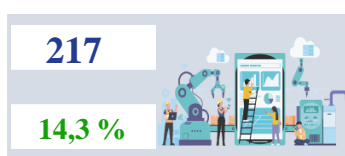
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

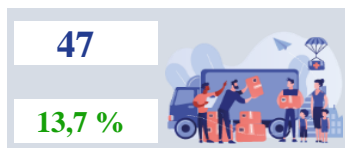
Savdo

Axborot va aloqa

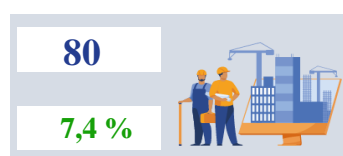
Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

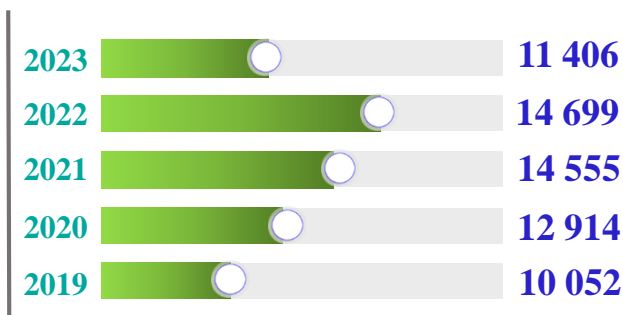
2023- yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 26,6 foiz, savdo – 41,2 foiz hamda sanoat 12,2 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

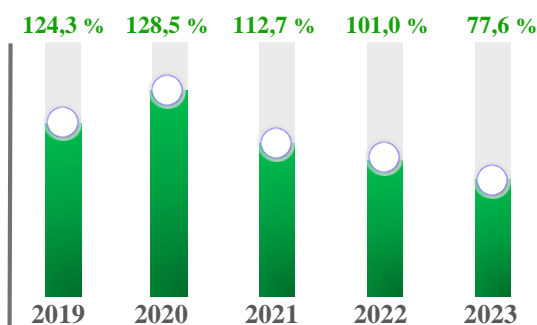
Guliston sh.	354	13,1 %	Guliston t.	139	15,2 %
Sardoba t.	235	26,1 %	Boyovut t.	129	12,9 %
Sirdaryo t.	206	14,8 %	Yangiyer sh.	121	14,6 %
Oqoltin t.	167	22,7 %	Xovos t.	103	15,6 %
Mirzaobod t.	145	13,7 %	Shirin sh.	31	10,5 %
Sayxunobod t.	144	15,8 %			

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish surati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko'p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (23,7 foiz), Sirdaryo (12,2 foiz), Mirzaobod (9,3 foiz) va Boyovut (8,8 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 54,0 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 702	Sardoba t.	899
Sirdaryo t.	1 390	Yangiyer sh.	831
Mirzaobod t.	1 061	Oqoltin t.	737
Boyovut t.	1 002	Xovos t.	659
Guliston t.	915	Shirin sh.	296
Sayxunobod t.	914		

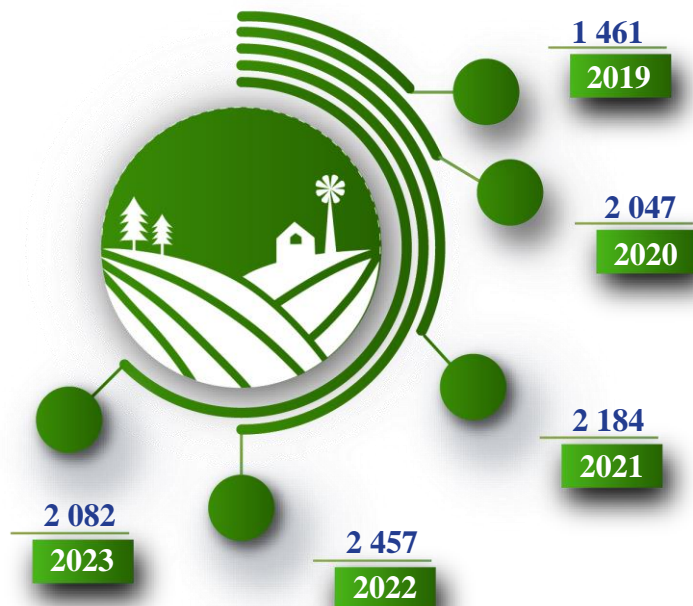

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumotlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

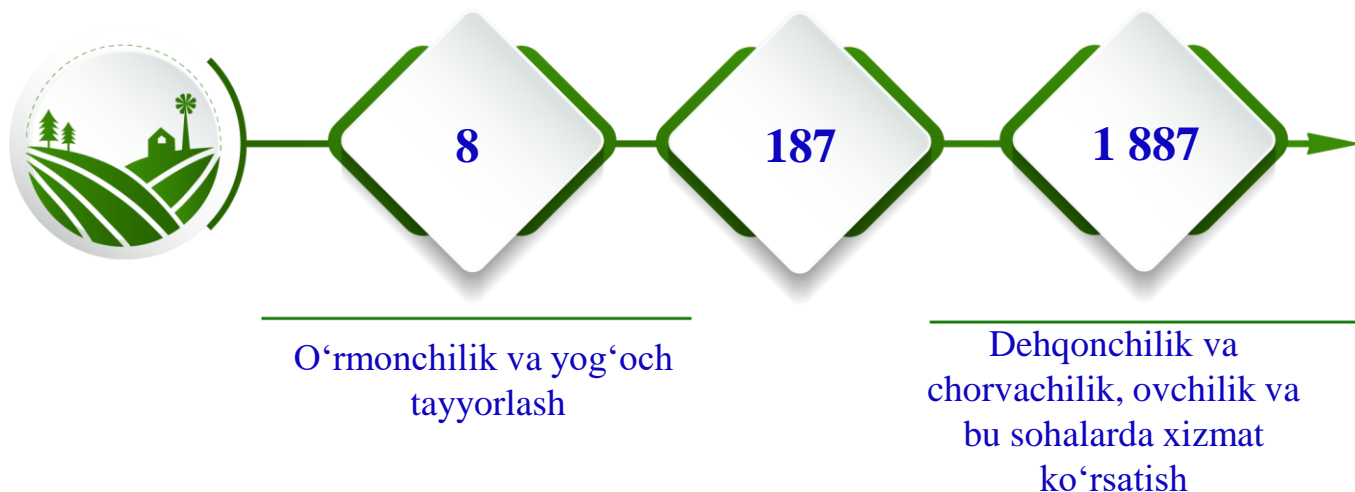
Sardoba t.	360
Mirzaobod t.	333
Sayxunobod t.	276
Oqoltin t.	255
Guliston t.	198
Boyovut t.	196
Sirdaryo t.	173
Xovos t.	148
Guliston sh.	84
Yangiyer sh.	41
Shirin sh.	18

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta‘minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

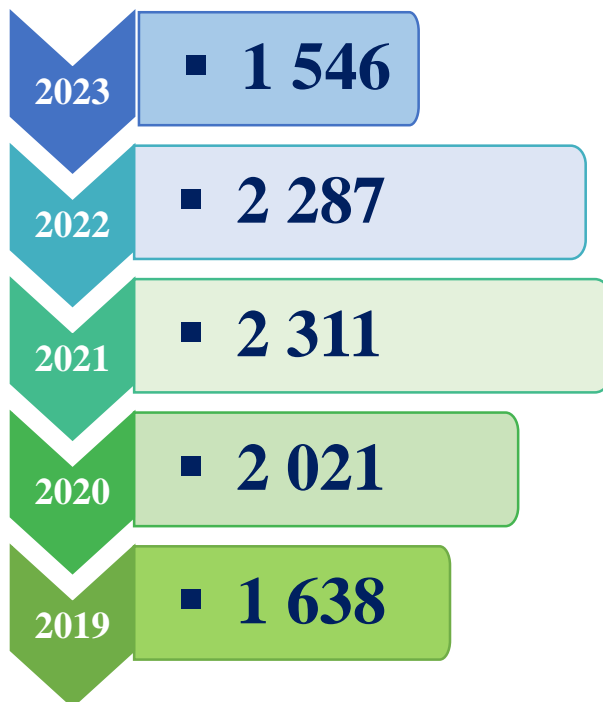
Baliq ovlash va akvakultura

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

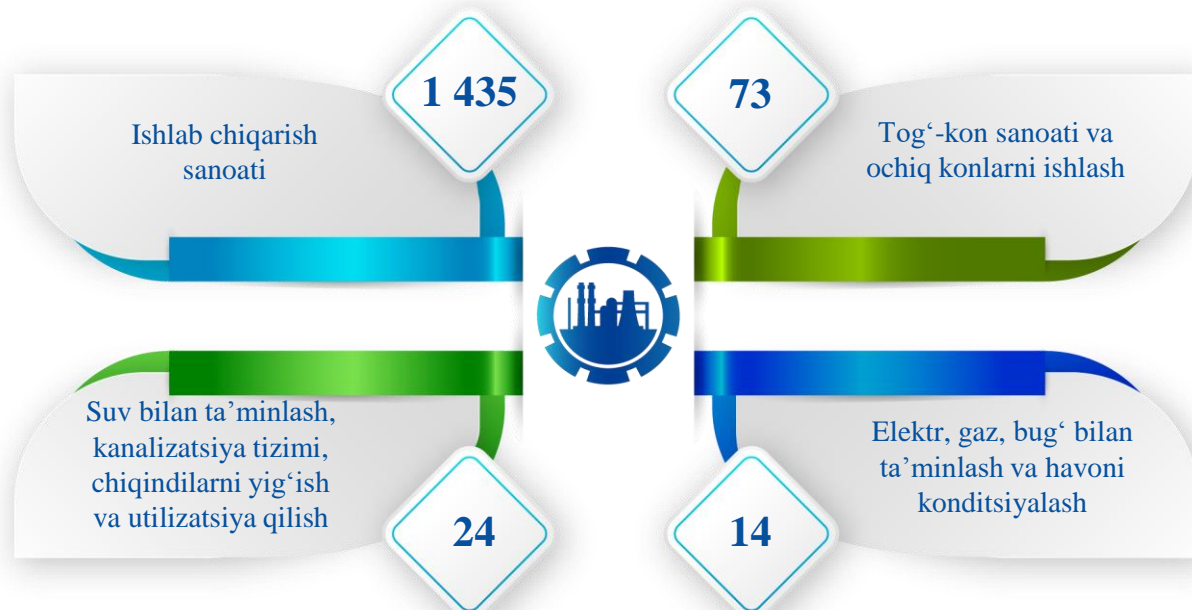
Hududlar kesimida

Guliston sh.	329
Sirdaryo t.	229
Mirzaobod t.	154
Boyovut t.	152
Yangiyer sh.	151
Sayxunobod t.	140
Guliston t.	110
Xovos t.	98
Sardoba t.	75
Oqoltin t.	60
Shirin sh.	48

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

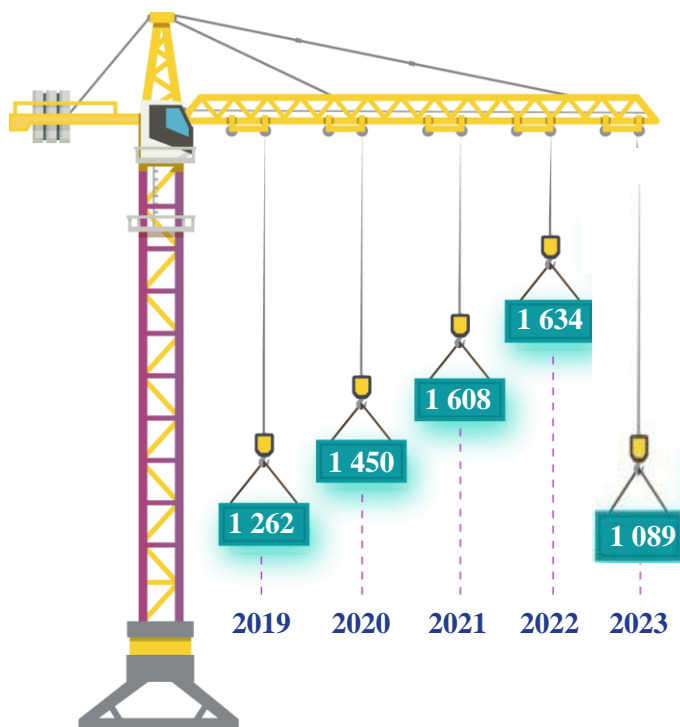
Sanoat korxonalari soni jami korxonalar va tashkilotlarning 11,4 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,8 foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 67,7 foiz), 4,7 foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish sur'ati 65,8 foiz), 1,6 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish sur'ati 57,1 foiz) va 0,9 foizini elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish sur'ati 100,0 foiz) tashkil etgan.

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	362
Mirzaobod t.	120
Sirdaryo t.	98
Yangiyer sh.	88
Guliston t.	79
Boyovut t.	75
Sayxunobod t.	70
Xovos t.	65
Oqoltin t.	57
Shirin sh.	38
Sardoba t.	37

O'zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 55,6 foiz ulushni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 63,4 foizni tashkil etdi;

- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 23,3 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 84,4 foizni tashkil etdi;

- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 21,1 foiz ulushni va 60,7 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

254

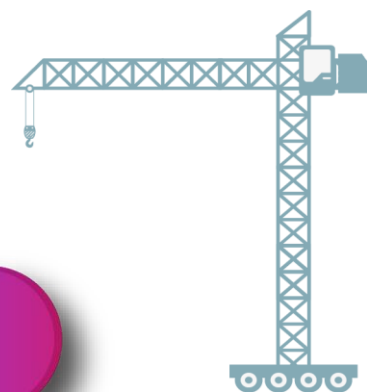
Fuqarolik
obyektlarini qurish

229

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

606

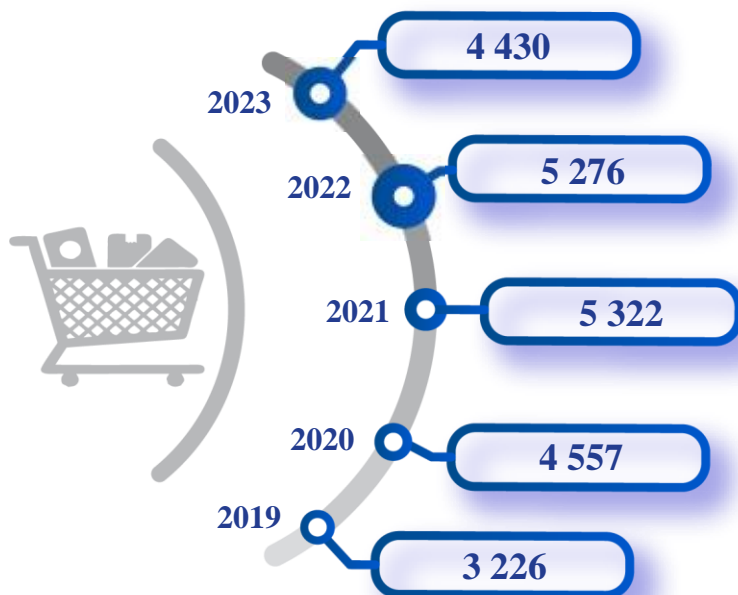
Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 218
Sirdaryo t.	596
Boyovut t.	379
Guliston t.	374
Yangiyer sh.	323
Sardoba t.	309
Mirzaobod t.	297
Sayxunobod t.	292
Oqoltin t.	252
Xovos t.	218
Shirin sh.	119

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 421 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 63,4 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 82,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 28,0 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 88,6 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida 8,6 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 77,9 foizni tashkil etdi.

381

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

1 242

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

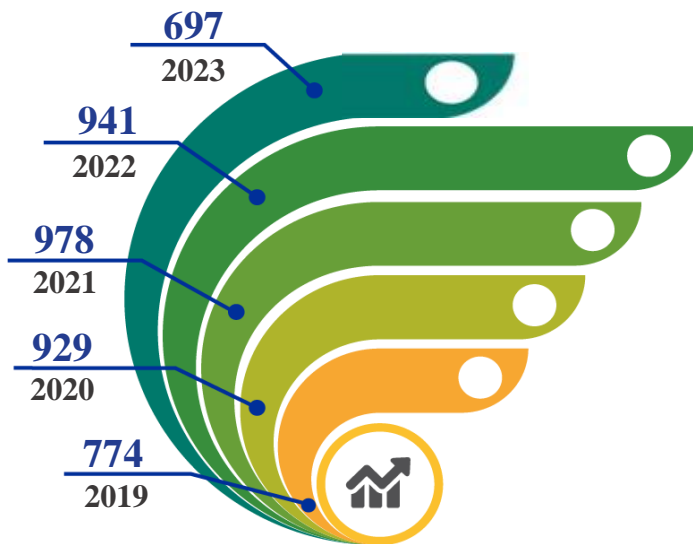
2 807

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	178
Sirdaryo t.	80
Boyovut t.	75
Yangiyer sh.	66
Guliston t.	57
Sayxunobod t.	51
Sardoba t.	47
Mirzaobod t.	46
Oqoltin t.	43
Xovos t.	29
Shirin sh.	25

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 74,1 foizni tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgo'harlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 5,3 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 94,7 foiz ulushini tashkil etdi.

37

Yashash bo'yicha xizmatlar

660

Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

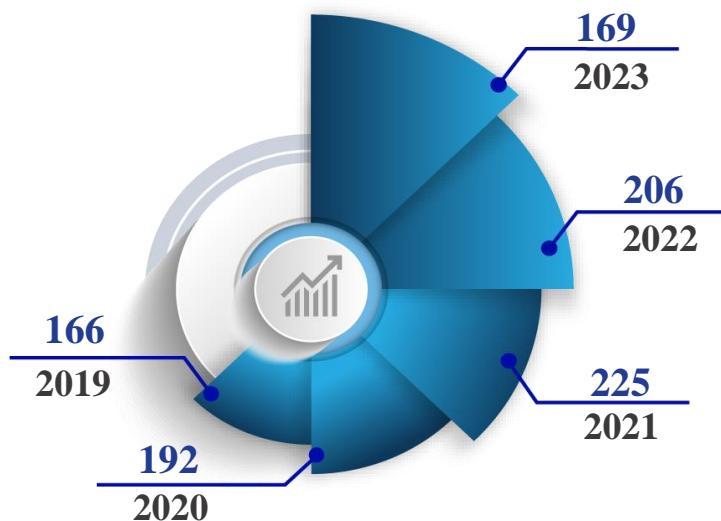

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	75
Sirdaryo t.	18
Boyovut t.	18
Yangiyer sh.	17
Guliston t.	10
Sardoba t.	8
Shirin sh.	8
Oqoltin t.	6
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	3
Xovos t.	2

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,7 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 29,0 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxonalar va tashkilotlarning 50,3 foizini tashkil etdi.

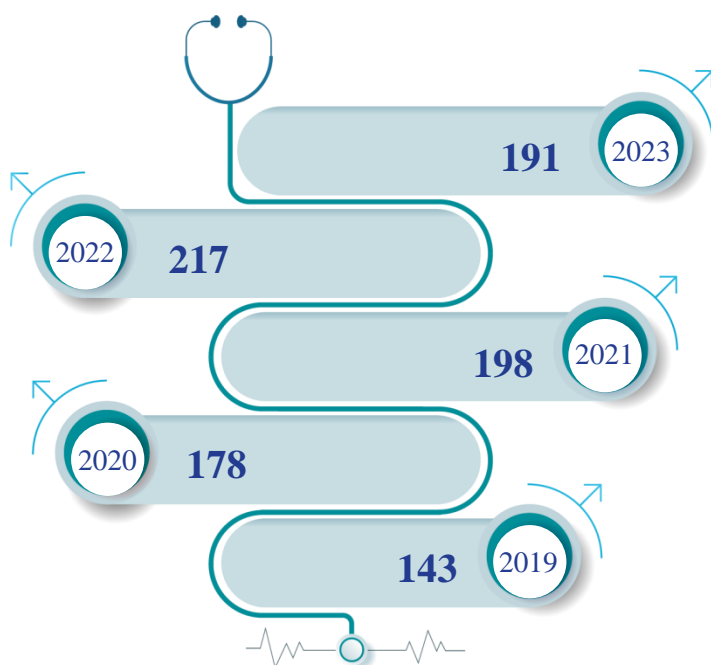

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	88
Sirdaryo t.	32
Yangiyer sh.	20
Guliston t.	9
Mirzaobod t.	8
Sardoba t.	7
Sayxunobod t.	7
Boyovut t.	6
Xovos t.	6
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	3

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – 136 ta yoki 71,2 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

90,6 foiz korxonalar sog'liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo'nalishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 88,7 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 3,1 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 60,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 6,3 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 100,0 foizni tashkil etdi.

12

Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash

6

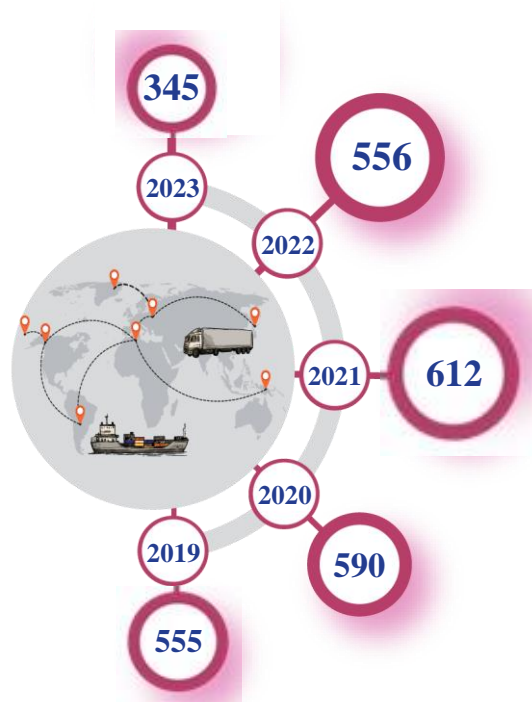
173

Sog'liqni saqlash sohasidagi faoliyat

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

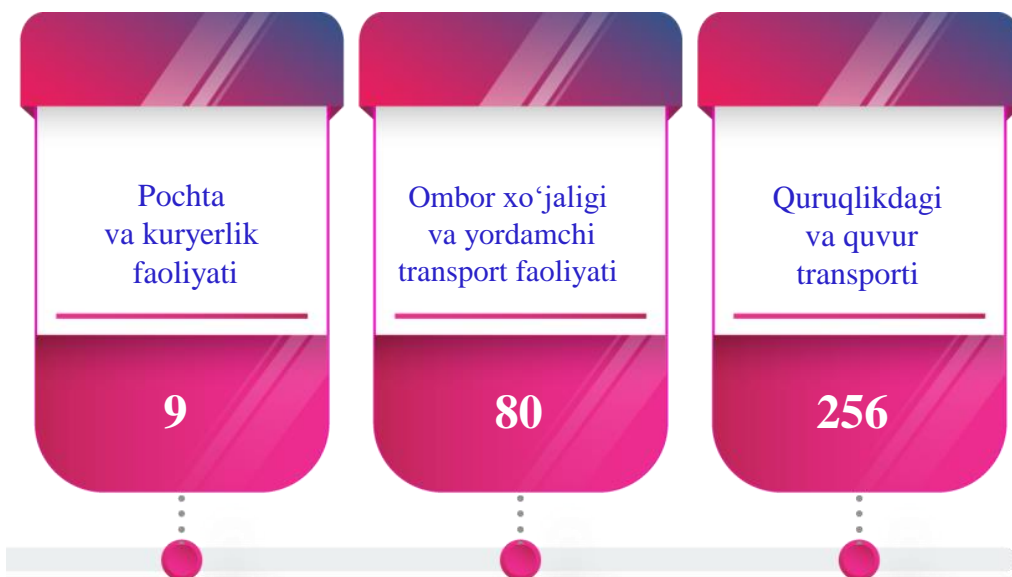
Hududlar kesimida

Guliston sh.	60
Sirdaryo t.	51
Yangiyer sh.	47
Xovos t.	45
Mirzaobod t.	42
Sayxunobod t.	32
Boyovut t.	27
Oqoltin t.	15
Guliston t.	13
Sardoba t.	7
Shirin sh.	6

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning 2,5 foiz ulushini tashkil etdi.

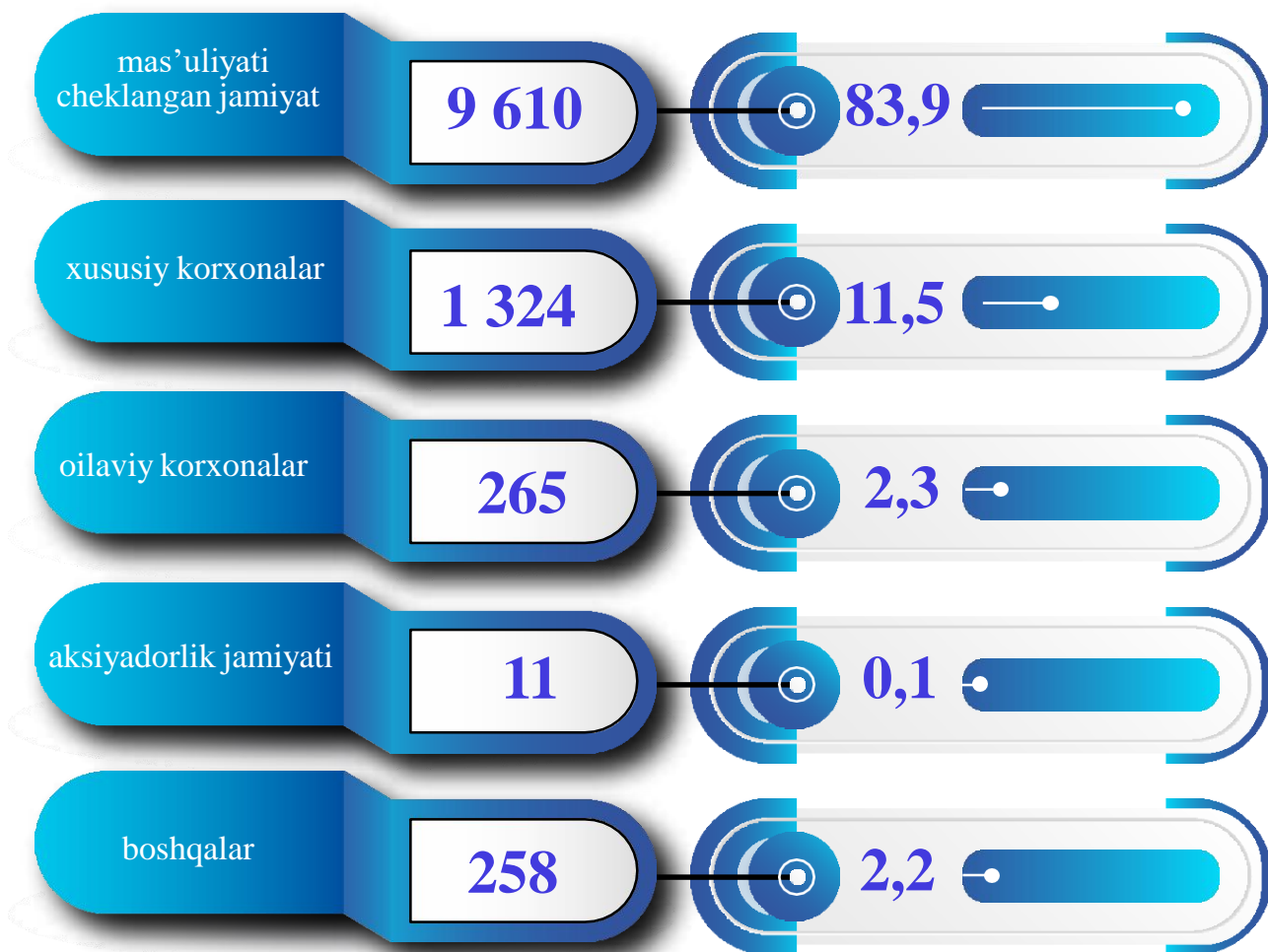
Tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki: quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo'nalishining 74,2 foizni tashkil etdi; ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishi 23,2 foizni; pochta va kuryerlik yo'nalishi 2,6 foizni tashkil etdi;

**Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy
shakli bo‘yicha umumiy ma‘lumot**
2023- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**

**Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi**

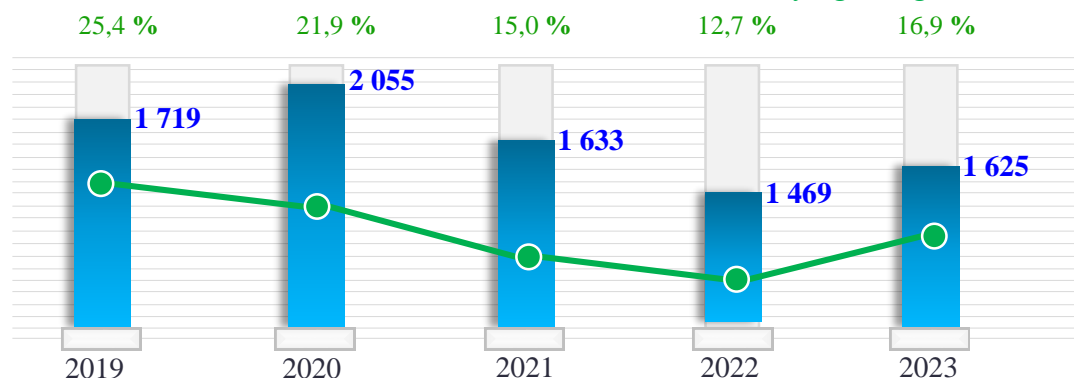

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma‘lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta‘minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

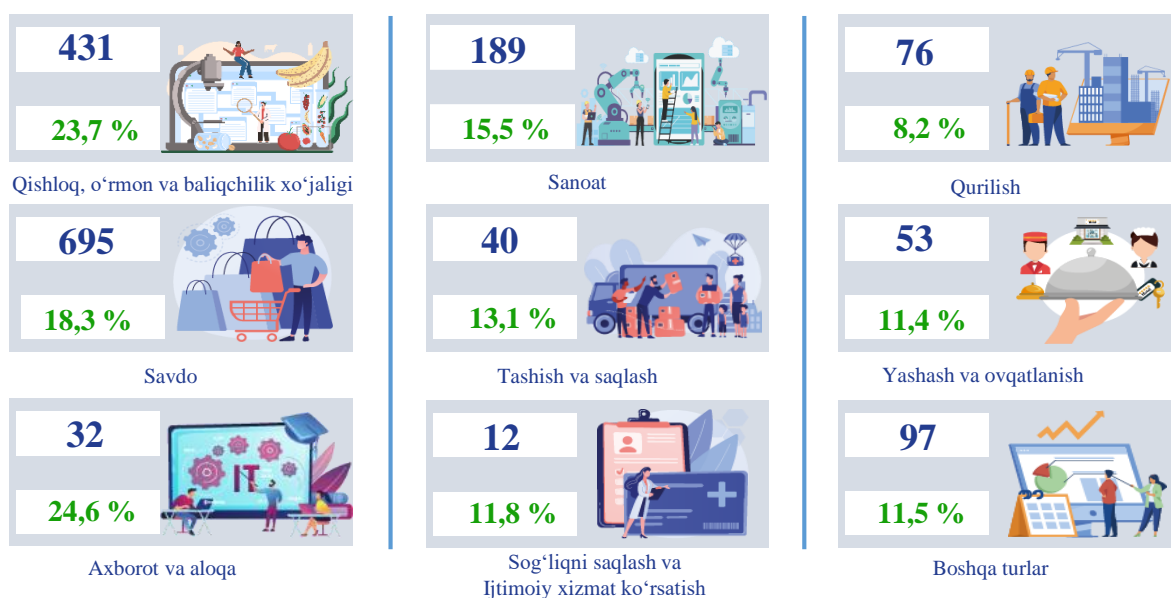
2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalarini qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

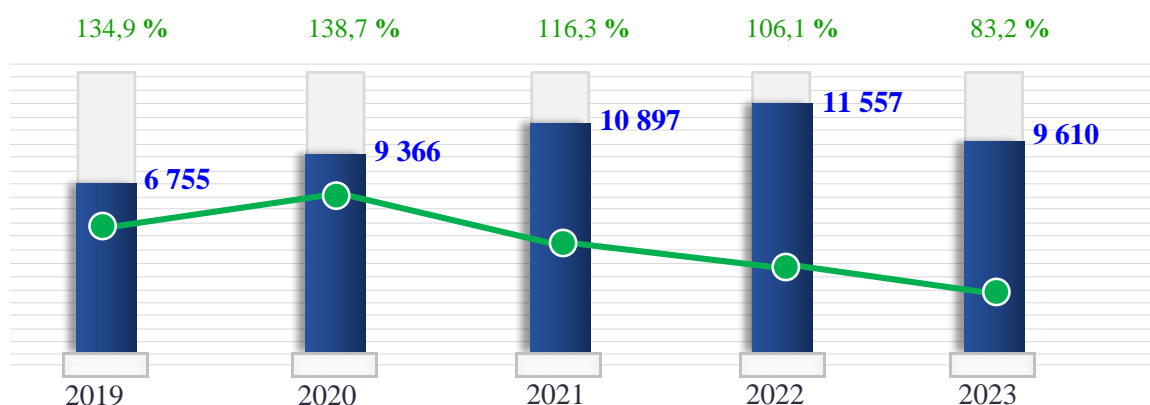
Hududlar kesimida

Guliston sh.	228	15,2 %	Sayxunobod t.	118	15,7 %
Sardoba t.	229	28,2 %	Boyovut t.	105	13,2 %
Sirdaryo t.	198	16,0 %	Yangiyer sh.	102	14,1 %
Oqoltin t.	160	24,1 %	Xovos t.	94	15,8 %
Mirzaobod t.	134	14,7 %	Shirin sh.	29	11,8 %
Guliston t.	128	17,9 %			

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 11 468 ta tijorat korxonasi va tashkilotlarining 9 610 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich savdo – 39,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 19,0 foiz hamda sanoat – 12,7 foizni tashkil etdi.

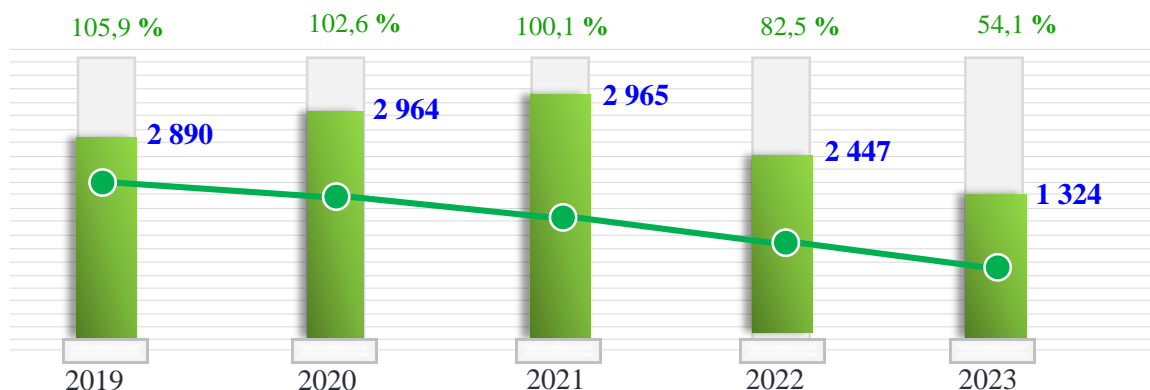
Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 162	Yangiyer sh.	725
Sirdaryo t.	1 234	Guliston t.	715
Mirzaobod t.	910	Oqoltin t.	664
Sardoba t.	812	Xovos t.	594
Boyovut t.	796	Shirin sh.	245
Sayxunobod t.	753		

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil 1- oktabr holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib, xususiy korxonalarining eng ko'pi quyidagi hududlarda qayd etilgan; Guliston shahri - 443 ta, Boyovut - 159 ta, Guliston - 142 ta va Sirdaryo tumanida - 120 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan; savdo sohasida – 554 ta, sanoat – 155 ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – 159 ta va qurilish sohasida – 135 ta.

Hududlar kesimida

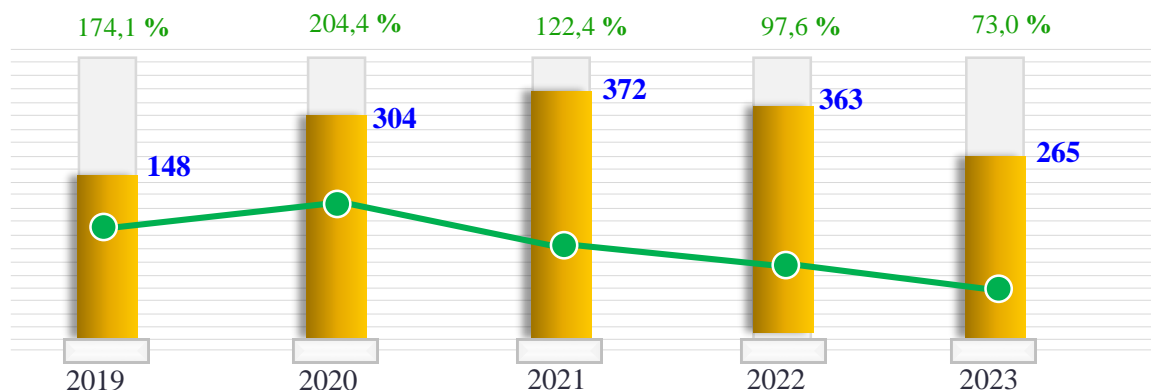
Guliston sh.	443	Yangiyer sh.	73
Boyovut t.	159	Oqoltin t.	49
Guliston t.	142	Sardoba t.	50
Sirdaryo t.	120	Xovos t.	44
Sayxunobod t.	114	Shirin sh.	40
Mirzaobod t.	90		

2023- yil 1-oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Savdo

Axborot va aloqa

Sanoat

Tashish va saqlash

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra 265 ta, 2019- yilning mos davriga nisbatan 117 taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 23 tadan 60 taga (o'sish 37 taga), sanoatda – 70 tadan 93 taga (o'sish 23 taga), yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasi – 26 tadan 71 taga (o'sish 45 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

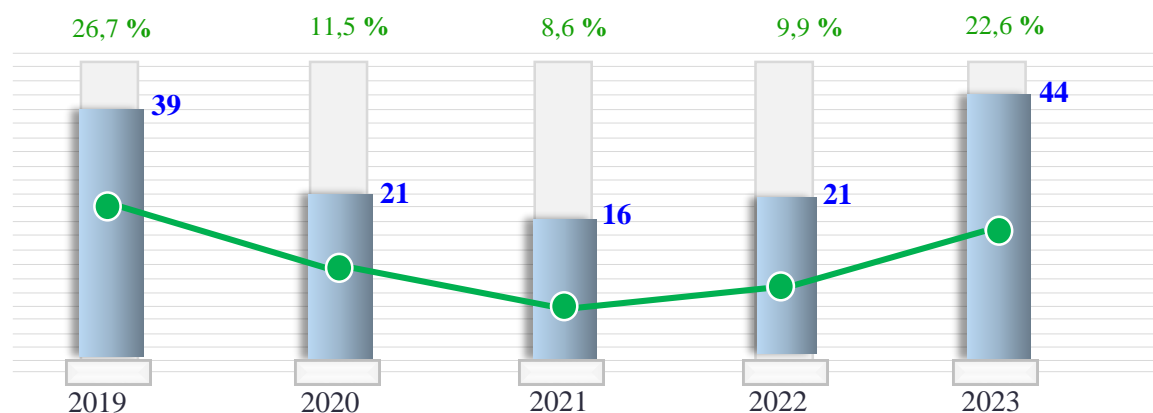
Guliston sh.	74	Oqoltin t.	13
Guliston t.	35	Sayxunobod t.	12
Mirzaobod t.	31	Shirin sh.	10
Sirdaryo t.	30	Xovos t.	3
Boyovut t.	28	Sardoba t.	2
Yangiyer sh.	27		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

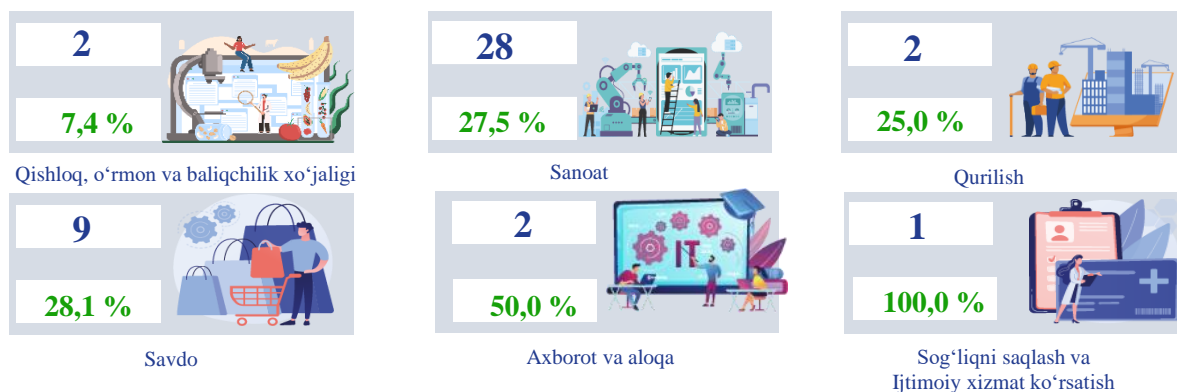
2023- yil yanvar-sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarni faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ushbu jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-sentabr oylarida xorijiy kapital ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar sonining o‘sish sur‘ati 2021- yilning mos davri bilan solishtirganda 2,1 martaba ko‘paygan.

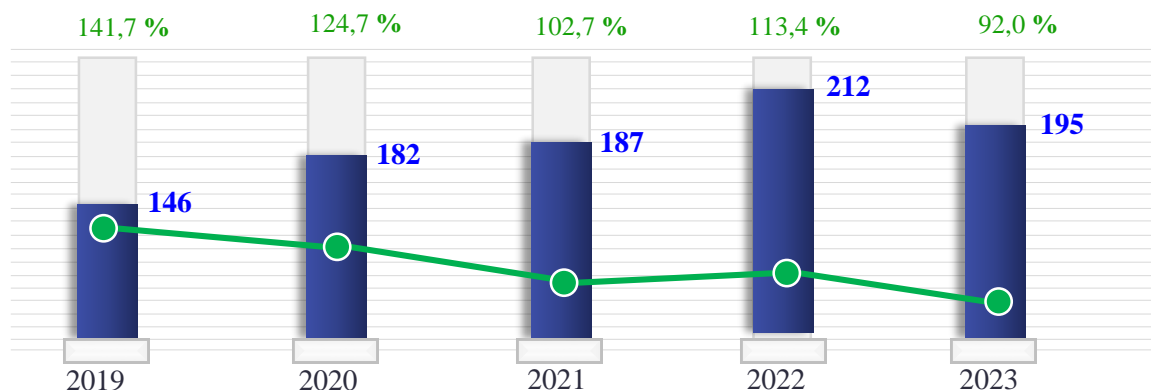
Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	14	23,7 %	Guliston t.	1	9,1 %
Guliston sh.	10	25,6 %	Xovos t.	1	14,3 %
Yangiyer sh.	7	35,0 %	Boyovut t.	1	11,1 %
Sayxunobod t.	4	40,0 %	Shirin sh.	1	16,7 %
Mirzaobod t.	3	12,5 %			
Oqoltin t.	2	40,0 %			

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 1,3 barabarga oshdi.

Yetakchi o'rinni 49 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 25,1 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 17,9 foiz), Turkiya (ulushi 14,9 foiz), Qozog'iston (ulushi 10,3 foiz) va Afg'oniston (ulushi 6,2 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	59	Boyovut t.	9
Guliston sh.	39	Xovos t.	7
Mirzaobod t.	24	Shirin sh.	6
Yangiyer sh.	20	Sardoba t.	5
Guliston t.	11	Oqoltin t.	5
Sayxunobod t.	10		

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalaridan 90 tasi qo'shma korxonalar, 105 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

*2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda***xorijiy korxonalar****qo'shma korxonalar****25****Sirdaryo t.****34****22****Guliston sh.****17****13****Mirzaobod t.****11****15****Yangiyer sh.****5****8****Guliston t.****3****6****Boyovut t.****3****6****Sayxunobod t.****4****2****Oqoltin t.****3****1****Sardoba t.****4****5****Xovos t.****2****2****Shirin sh.****4**

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, soʻralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qoʻyilgan.

Sirdaryo viloyati statistika
boshqarmasi Statistik registrlarni
yuritish boʻlimi
Tel.: 67 236 70 00